

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik

4PP311 Specialpedagogiskt arbete för att förebygga skolmisslyckande, 5 högskolepoäng

Special educational practice to prevent school failure, 5 credits

Huvudområde

Pedagogik

Ämnesgrupp

Pedagogik

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd 2019-08-21.

Reviderad 2024-10-07. Ändring av institutionstillhörighet till Institutionen för pedagogik

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2025.

Förkunskaper

2PP310 Perspektiv på specialpedagogik, 10 hp eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- identifiera olika anledningar till skolmisslyckande och förstå deras större sociala, kulturella och samhälleliga samband.

- kritiskt granska och problematisera de diskurser som omgärdar diagnosticering och kategorisering av elever i behov av särskilt stöd med fokus på föreställningar om normalitet och avvikelse, makt och demokrati.
- analysera samverkans betydelse för elevhälsans arbete med att förebygga skolmisslyckande.
- utifrån en relationell och fenomenologisk ansats reflektera över hur specialpedagogiken kan möta elever med problemskapande beteende inbegripet neuropsykiatriska svårigheter utifrån elevens förståelse av sin livs- och skolsituation.

Innehåll

Kursen ämnar belysa de mångfacetterade anledningar till skolmisslyckanden som dagens skola möter. Dessa olika anledningar granskas i ljuset av de diskurser som centreras kring normalitet och avvikelse, makt och demokrati. En skola för alla som ideal diskuteras utifrån specialpedagogikens möjlighet att möta elevers diversitet genom en förståelse för sociala, kulturella och samhälleliga strukturer och uttryck och hur konstruktioner såsom genus, klass, etnicitet och funktionsvariation samspelar vid skolmisslyckanden. Vikten av samverkan mellan elevhälsans olika aktörer för att förebygga skolmisslyckanden analyseras med fokus på den egna yrkesverksamheten. Vidare diskuteras möjligheten att möta elever i behov av särskilt stöd utifrån en relationell och fenomenologisk ansats. Elevens unika och individuella upplevelse av sin livs- och skolsituation beaktas med målet att förstå förutsättningarna för skolmisslyckanden på ett djupare, mer existentiellt plan.

Professionsbas och professionell progression

Kursen fördjupar och breddar studentens förståelse för de villkor och förutsättningar som bidrar till att skapa miljöer som främjar barn och elevers lärande, utveckling och hälsa kopplat till professionellt aktörskap som verksam specialpedagog eller speciallärare. Sociologiska, socialpedagogiska och psykosociala begrepp som makt, inflytande, normalitet och avvikelse problematiseras i relation till målet att skapa en skola för alla. Med utgångspunkt i självreflektion kopplat till självkännedom och empatisk förmåga som professionell yrkesutövare granskas den egna yrkesidentiteten i relation till reell samverkanskompetens i och utanför den egna organisationen.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Studenten fördjupar sina kunskaper kring etnometodologiska angreppssätt genom att analysera narrativt material för att synliggöra diskursiva och interaktiva mönster i relation till organisation, grupp och individ i ett tvärprofessionellt arbete med målet att undanröja hinder och svårigheter i olika miljöer. Vidare analyseras betydelsen av skilda institutionella logiker och diskurser med fokus på skola och undervisning med koppling till ett vetenskapligt förhållningssätt genom att reflektera över forskningsbaserade kritiska aspekter gällande det konkreta specialpedagogiska och didaktiska professionsuppdraget att förebygga skolmisslyckande.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar och seminarier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursens mål examineras genom ett dialogseminarium om 1 hp, en normkritisk inlämningsuppgift om 3 hp och ett litteraturseminarium om 1 hp.

För betyget Godkänd krävs att kursens mål är uppnådda. För betyget Väl Godkänd på hela kursen krävs att betyget Väl Godkänd är uppnått på inlämningsuppgiften omfattande 3 hp.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:

Överlappar kursen 4PP511 Specialpedagogik, sociala strukturer, grupper och kulturer, 5 hp.

Kurslitteratur och övriga läromedel

David, Matthew & Sutton, Carole (2016). *Samhällsvetenskaplig metod*. Lund: Studentlitteratur, (kap 8, 13 s). ISBN:9789144099958.

Ek, H. , Isaksson, J., & Eriksson, R. (2017). Professioner, makt och samverkan mellan myndigheter. *Socialvetenskaplig Tidskrift*, 24(1), *Socialvetenskaplig tidskrift*, 2017-11-20, Vol.24 (1). Tillgänglig på internet.

Hjärne, Eva & Evaldsson, Anna-Carita. (2012) Att normalisera de marginaliserade. Om motstånd och kategoriseringsarbete i specialpedagogisk praktik i Sverige. *Utbildning och Demokrati*. 21(3), (7 s).

Kronqvist Håård, M. (2021). Styrning genom samverkan? – En textanalys av dominerande diskurser i en statlig skolförbättringssatsning. *Pedagogisk Forskning I Sverige*, 26(1), 42-69. Tillgänglig på internet.

Isaksson, Joakim & Lindqvist Rafael (2015). What is the meaning of special education? Problem representations in Swedish policy documents: late 1970s–2014, *European Journal of Special Needs Education*, Vol 30:1, 122-137. (17 s). Tillgänglig på internet.

Langmann, Elisabet & Månsson, Niclas. (2016). Att vända blicken mot sig själv: En problematisering av den normkritiska pedagogiken. *Pedagogisk forskning i Sverige*.21 (1-2), (20 s). ISSN 1401-6788.

Lunneblad, Johannes, Johansson, Thomas och Odenbring, Ylva. (2016). Juridik eller socialpedagogik?: Skolors strategier för att hantera kränkningar. *Sociologisk Forskning*. 53(3), (18 s).

Löfberg, Cecilia. (red.). (2018). *Elevhälsoarbete under utveckling – en antologi*. Stockholm: Specialpedagogiska skolmyndigheten, (130 s). ISBN:9789128007993.

Skrtic, T. (1991). The Special Education Paradox: Equity as the Way to Excellence. *Harvard Educational Review*, 61(2), 148-206. Tillgänglig på internet.

Westerlund, Jenny (2017). *Barn av vår tid. Ett nytt sätt att förstå och möta barn med problemskapande beteende i skolan*. Lund: Studentlitteratur, (220 s). ISBN:9789144114477.

Vetenskapliga artiklar tillkommer. ca 100 sidor.